

KAMU DİPLOMASİSİNDE KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ VE MEDYANIN ROLÜ

Doç. Dr. O. Can ÜNVER

15 Nisan 2017

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
KAMU DİPLOMASİSİ SERTİFİKA PROGRAMI

İletişim Nedir?

- İletişim, bireyler, insan grupları, toplumlar ve kurumlar arasında duygu, düşünce, bilgi ve mesajların farklı yöntemler kullanmak suretiyle (söz, yazı, görüntü, hareketler vb.) karşılıklı olarak aktarılmasıdır.
- Simge, iletişimin temel yapısal ögesidir.
- İnsanlık tarihi kadar eskidir.
- Tarih öncesinde de en olanakların kısıtlı olduğu dönemde bile insanoğlu iletişim gereksinmesi duymuş ve sürekli olarak yeni araç ve yöntemler geliştirmiştir.
- Davul, müzik aletleri, duman, posta güvercini, insan sesi, çeşitli objeler, yazı ve kağıt, telgraf, telefon, radyo dalgaları, televizyon, gazete, uydu, internet ... (?)

- İletişimin türleri:
 - Sözsüz, sözlü, yazılı, görsel
 - Doğrudan, dolaylı
- İletişimin biçimleri:
 - Resmi iletişim
 - Resmi olmayan iletişim

Kitle İletişimi ve Kamuoyu

- Kitle iletişiminin Antik Çağlardan beri kendine özgü biçim, araç ve kurumsallaşmaları olmuştur.
- Kitle iletişiminin egemenlik pekiştirme boyutu salt «bilgilendirme» işlevinden önemlidir.
- Amaç geniş kitleleri etkilemek ve siyasal egemenliği pekiştirmektir.
- Olabildiğince geniş kitleler hedeftir.
- Kitleselliği ancak böyle gerçekleşebilir.

Medya ve Kamuoyu

- Kamuoyu, toplumsal ve siyasal bir olgu olarak insanların topluluk halinde yaşamaya başladıklarından bu yana mevcuttur. Yöneticiler, toplumu oluşturan bireylerin karar alma süreçlerinde desteğine ihtiyaç duymakta, en azından o kararlar hakkında ne düşündüklerini bilmek istemektedirler.
- 19. Yüzyıldan itibaren gelişen kitle iletişim araçları ile de kamuoyu oluşturma meselesi siyasetin en önemli gündem maddelerinden biri olmuştur.
- Kamuoyunun oluşmasına katkıda bulunan aktörler kanaat önderleri ve eşik bekçileridir.

- Klasik kitle iletişim araçları:

- Gazete
- Kitap
- Radyo
- Televizyon
- Tiyatro
- Sinema
- Sanat etkinlikleri

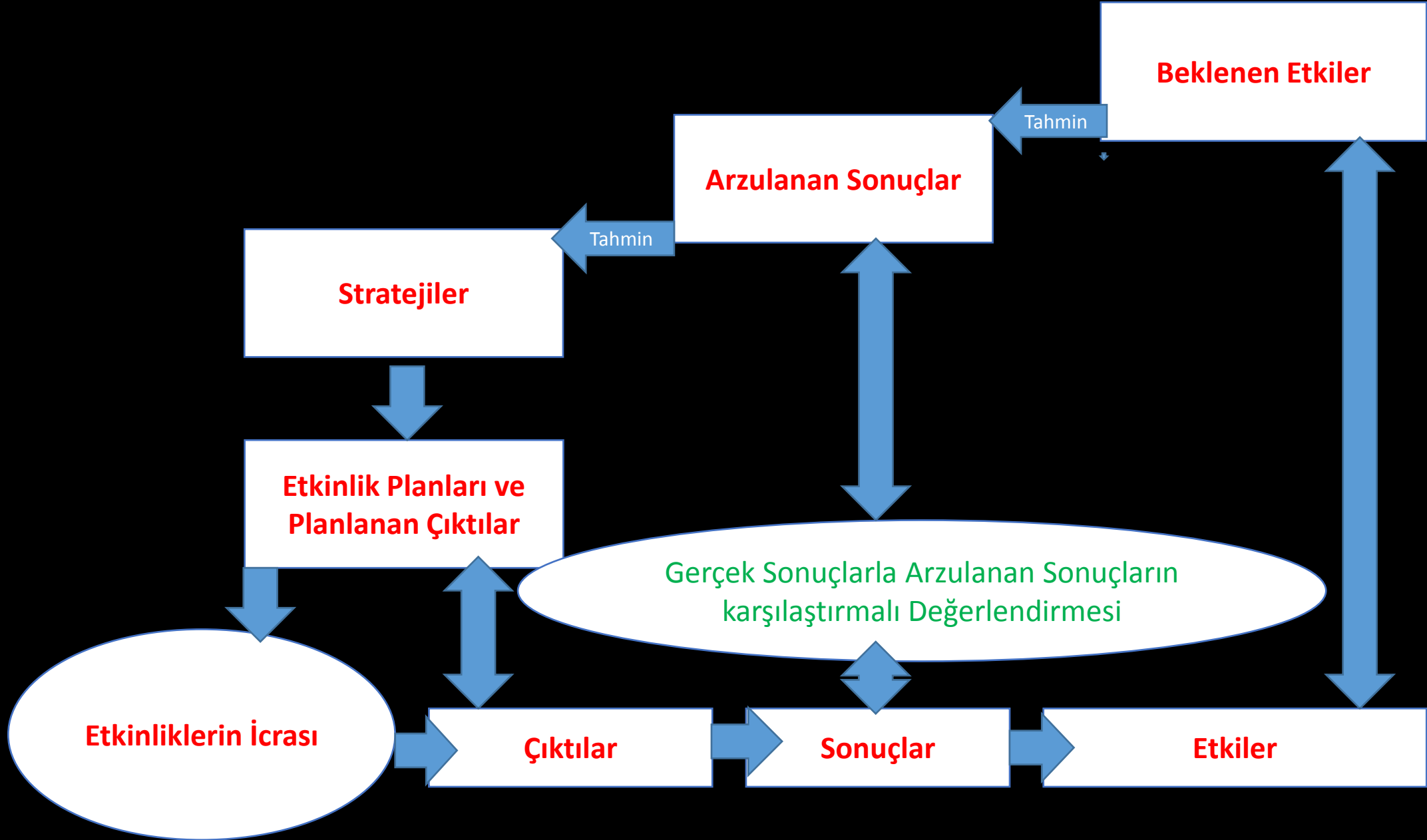
Kamu Diplomasisi

- Kamu diplomasisi ulusal ve uluslararası zeminlerde on yıllardan beri siyasal iletişimin güçlü bir aracı olagelmıştır.
- Kamu diplomasisi, hedef hükümetlerin, bireylerin veya grupların doğrudan veya dolaylı yollardan düşünce, tutum ve davranışlarının yönlendirilmesini ve böylece kendi hükümetlerinin dış siyasal kararları üzerinde etki sahibi olunmasını amaçlar.
- Kamu diplomasisi üç ana unsur arasındaki karmaşık ilişkiler üzerine inşa edilmiştir Bu unsurlar, hükümet, medya ve kamuoyudur.

- Bugünkü anlamıyla kamu diplomasisi Soğuk Savaş'ın ilk yıllarında ortaya çıkmıştır.
- Bu dönemde medya vasıtasıyla enformasyon ve ikna kampanyaları öncelikli olarak kullanılmıştır.
- Soğuk Savaş'ın iki hasım kutbu, Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri, geniş biçimde uluslararası yayın yapan kitle iletişim araçlarını kullanmışlardır. Amerika'nın Sesi Radyosu'na karşı Sovyet radyo istasyonları – Türkiye'ye yönelik «Bizim Radyo» - bu dönemde çok faal olmuştur.
- Her iki tarafın da amacı hedef olarak belirledikleri toplumları ve ülkeleri kendi ideolojileri doğrultusunda davranmaya ikna etmektir.

- Kamu diplomasisi bir hükümet tasarrufudur.
- Kamu diplomasisi yabancı toplumlar, kurumlar ve bireylerle diyalog kurmak ve onları bilgilendirip etkilemek için düzenlenen duruma özgü, çok yönlü ve çok boyutlu iletişim yöntemlerini içerir.
- Kamu diplomasisi bir anlamda algı yönetimidir.
- Kamu diplomasisinin diyalog boyutu, propagandadan farklı olmasını sağlar.

- Hedef olarak belirlenen bir ülkenin halkı ve seçkinleri (kanaat önderleri, aydınlar ve karar vericiler) üzerinde olumlu intiba uyandırılması ile dış politikada yarar sağlamak üzere iletişim süreçleri başlatılmaktadır.
- Bu amaçla toplumsal örgütlerden ve güçlü kişiliklerden destek alınmaktadır.
- Bu bağlamda medya, sivil toplum örgütleri, akademi ve ekonomi dünyası ile işbirliğine gidilmektedir.

Kamu Diplomasisi Medya İlişkisi

- Kamu diplomasisi, günümüzde de medya araçlarının yoğun olarak kullanılmasıyla ülkelerin dış politikalarına destek sağlama amacıyla yoğun biçimde kullanılmaktadır.
- Medya araçları kamu diplomasisinin vazgeçemeyeceği araçlardır.
- Küreselleşme ile daha geniş kitlelere ulaşmak mümkün olmuştur.
- Ancak kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmış olması kitlelerin kabulü veya etkilenme düzeylerinin artması anlamına gelmemektedir.
- Artan ve çeşitlenen medya sorgulamayı da beraberinde getirmektedir.

Güncel Kitle İletişim Araçları ve Kamu Diplomasisi – Örnekler

- Cable News Network (CNN)
- British Broadcasting Company (BBC)
- France 24
- Russia Today
- El Cezire
- TRT World
- Türkiye'nin Sesi

Yeni Kamu Diplomasisi Araçları: İnternet ve Sosyal Medya

- Kamu diplomasisinin sahibi olarak hükümetlerin hedef kitle ile diyalog imkanı da veren bir platforma kavuşması söz konusudur.
- Bu platformda mesajın ve medyanın kontrolü kolaylaşmıştır.
- İnternet, devletlerin, sivil toplum örgütlerinin, toplumların, ticari kuruluşların ve bireylerin uluslararası politikalar hakkında karşılıklı düşünce değişimi yapmalarını mümkün kılmıştır.
- İnternet ve sosyal medya günümüzde kitle klasik kitle iletişim araçlarının bazen paralel medyası, çoğu zaman da tamamlayıcısı rolünü üstlenmiş bulunmaktadır.

- Yeni medya araçlarının hızının yüksekliği bazı hallerde kamu diplomasisinin uygulanmasını güçleştirmektedir.
- Hedef birey ve kitlelerin yeni medya araçlarının etkisi altında kalması ve kamu diplomasisi uygulayıcılarının yeterince dinamik olamaması söz konusu olabilmektedir.
- Günümüzde dış politikanın karar vericileri, diplomatlar ve kamu diplomasisi uygulayıcıları internet ve sosyal medyanın enformasyonun içeriği ile iletişim kanalları arasındaki ilişkiyi ne ölçüde değiştirdiğini dikkate almak zorundadırlar.
- İnternet ve sosyal medyanın dezenformasyona da hizmet etmesi, güvenilirliğini tehdit etmektedir.

TEŐEKKÖR EDERİM!